

ВИПАННЯ ГОЛОВНОЇ РЕДАКЦІЇ.

ч. 12
10 серпня 1940 року.КУДИ ПРЯМУЄ "СХОДЯЧЕ СОНЦЕ"?

В зв'язку з новою еволюцією японської політики, стаття - що її тут містимо - представлятиме для українського читача особливий інформативний інтерес. Ред. УПС.

Куди прямує країна Сходячого Сонця - Ніппон? Це питання ставлять собі всі. З 1867 року ніпонська нація вступила на шлях західньо-європейської цивілізації й великих завойовань. Нація, що довгі віки жила в повній ізоляції - виступила раптом на світову арену з величезною енергією, видержливістю й дисципліною - для здійснення своєї історичної місії. Вона швидко засвоїла собі всі тайни цивілізації нашої доби - доби техніки й машини. Але помилково думати, що цим вона заперечила власну культуру та історичні традиції, і буде свою майбутність на чужих ідеях і принципах. Як раз навпаки: всі невдачі, що їх зазнавав Ніппон, наприклад - обмеження флоту на Вашингтонській конференції, невизнання іншими потугами ніпонських інтересів, і тд. - популярний генерал Садао Аракі пояснює "просякненням у Ніппон чужих ідей, моралі й звичаїв". З цієї нагоди він звертався в 1931 році до нації з такими словами: "Щоб знайти вихід із положення, кожний ніппонець мусить виповнитися свідомістю, що він тільки н і п п о н е ц ь, а не космополіт, не член Союзу Народів, чи яких будь ідеалістичних об'єднань". Ген. Аракі видвигнув гасло великої історичної місії ніпонської нації. Він писав:

"Ми перша азійська держава й нам належить стати в провіді Азії, витрачаючи на це всі й до решти наші сили. Нам треба готуватися до жорстокої боротьби. Нашій країні призначено поширити свої національні ідеали на всіх сьомах морях, пропагувати їх на п'ятьох континентах, навіть коли б нам для цього довелось вати зброю. Ми нащадки й спадкоємці богів і ми повинні панувати на цій землі"...

Шляхи цієї історичної місії накреслив великий реформатор Ніппону імператор Мутсу Гіто, що перевів необхідні реформи, відновив давню владу мікада й вивів країну на міжнародну арену. Своїми реформами він почав нову еру в історії Ніппону, що починається 1867 роком і має назву ери Мейджі. Конкретний план для здійснення заповіту імператора Мейджі подав у 1927 році прем'єр уряду барон Танака у формі меморандума до мікада. В цьому плані знаходимо ключ до зрозуміння всієї події, що відбувається на Далекому Сході, і побачимо, що в ньому вже здійснене, а що на черзі реалізації. Прем'єр Танака писав:

"Від часу закінчення європейської війни, ніпонська політика й наші економічні інтереси залишаються у невирішеннім положенні. Треба завважити, що ми прогавили сприятливий момент для видвигнення наших прав на спеціальні привілеї в Манджурії й Монголії. Але після мого призначення прем'єром, мені було доручено слідкувати за нашими інтересами в тих областях і використати ситуацію для нашого поширення... Щоб мати план для колонізації Далекого Сходу й для розвитку нашої континентальної імперії, буда скликана спеціальна конференція. Вислід її ухвал представляю Вашій Величності на затвердження".

З черги барон Танака обговорює в меморандумі низку актуальних для Ніппону проблем:

"Терміни Манджурії й Монголії включають провінції Мукденську, Грінську, Ціцікарську й Зовнішню та Внутрішню Монголію/східня частина/Цей простір має 74.000 кв. миль і нараховує 23 мільйонів населення. Територія в три рази більша від самого Ніппону, не враховуючи сюди Кореї й Формози, а заселена тільки одною третиною в порівнянні з кількістю нашого населення. Однак притягаюча сила цих областей криється для нас не у рідкості їх населення: вони багаті на ліси, мінерали, сільсько-господарські продукти й то в такій мірі, як ніде. Щоб експлуатувати ці ресурси для увіковічнення нашої національної слави, ми створили Південно-Манджурську Залізничну Компанію. Загальний фонд, вложений у нашу підприємства, виносить не менше 440.000.000 ен. Це найсильніша організація нашого краю. З огляду на те, що ця Компанія має уповноваження підприємати дипломатичні й політичні кроки, крім звичайного адміністрування, то вона повинна мати ті самі права, що й Управління Кореї. Один цей факт свідчить про наші величезні інтереси в Монголії й Манджурії.

- "Нешасття хотіло, щоб по європейській війні переходили постійні зміни в дипломатичних і внутрішніх справах. Ідучи за нашим прикладом, влади трьох східних провінцій досягли великого поступу в промисловості й поставили нас у не вигідне положення. Підписання у Вашингтоні договору дев'яток ослабило наші права й привело в Манджурії й Монголії до такого ступня, що ми позбавлені свободи рухів. Сам існування нашого краю було виставлене під удар. Поки ці обставини не усунуться, наше положення не буде забезпечене, і наша сила не розвиватиметься. Навіть ресурси Південної Манджурії, що припали нам внаслідок війни з Росією, будуть у великій мірі обмежені. Коли наш нарід не може поселюватися в Манджурії, то китайці напливають туди потоком. Їхні орди пливають у три східні провінції по кілька мільйонів річно. Вони захоплюють усе, що нам належить по праву, і наш приріст не може рахувати на місце. Коли ми не переведемо нашого пляну в ближчий час, то за п'ять років кількість китайців зросте на 6 мільйонів. Тоді ми стрінемося з великими труднощами в Монголії й Манджурії.

- "Мене післано до Європи й Америки, щоб тайно встановити погляди на положення й вияснити, що ініціатива обмежень на Вашингтонській конференції належала Сполученим Державам Півн. Америки. Другі держави, що підписали договір, скорше бачили наше скріплення в Манджурії й Монголії бажаним, щоб ми могли взяти під опіку там і їхні інтереси. Це я ствердив при переговорах у Франції та Італії. Та на нещасття, коли були готові приступити до виконання наших плянів і проголосили уневажнення договору дев'яток, маючи на це згоду інших держав, кабінет Сейюкая впав, а з ним і наша нова політика. В Шангаю була спроба позбавити мене життя. Мабуть Провидіння хотіло, щоб я міг допомогти Вашій Величності відкрити нову еру на Далекому Сході та започаткувати розвиток нової континентальної імперії.

- "Три східні провінції - це політично неустабілізовані місця на Д. Сході. В ці самооборони й протекції над другими, Ніппон не позбудеться труднощів на Д. Сході, поки не застосує політики "заліза й крови". Але, провадячи таку політику, ми стрінемося віч-на-віч зо Сполученими Державами Північ. Америки, які проти нас зва китайської політики. В майбутньому, коли ми схочемо контролювати Китай, ми муситимемо зударитися з Америкою саме так, як у минулому з Росією. Отже, щоб підбити Китай, ми повинні завоювати Манджурію й Монголію, а щоб завоювати наш світ - підбити Китай. Годі нам скоряться всі азійські країни й світ визнає, що Східня Азія наша, і не зважиться нарушати наші права. Цей плян залишив нам Імператор Мейдзі й від його успіху залежить наше національне існування.

- "Договір дев'яток, підписаний у Вашингтоні, є виразом торговельних перегонів. Тут плянували Англія й Америка знищити наші впливи в Китаю силою їхніх багатств. Пропозиція обмеження зброєнь означала обмеження наших можливостей у опанованні величезних просторів Китаю. З другого ж боку ці держави сподівалися дістати до своїх рук китайські ресурси. Це наявний плян знищення нашого пляну. Партія Мінсото заключила договір дев'яток дорогою ціною. Це фатальна політика нашого національного самогубства. Англія може уступати в переговорах і торговельних відносинах, бо вона має Індію й Австралію. Це саме можуть робити Сполучені Держави, маючи Південну Америку й Канаду, як доставців всякого постачання. А в Ніппоні запаси живлення й сирівців зменшуються з приростом населення. Коли ми надіятимемося тільки на розвиток торгівлі, то неминуче зазнаємо поразку, бо Англія й Америка мають непереможну фінансову могутність. Це більш небезпечним стає пробудження Китаю. Навіть у ці роки внутрішніх роздорів, він може шкодити нашій торгівлі.

- "Після вивчення сучасних умовин і можливостей, наша політика полягає в реальних кроках для забезпечення наших прав у Манджурії й Монголії. Це зможе сприяти розвитку нашої торгівлі. Тільки цим шляхом зможемо випередити розвиток китайської торгівлі та запобігти просяканню європейців. Перемога в Манджурії й Монголії дасть можливість використання цих областей, як бази, для дальшого проникнення в Китай. Озброєні забезпеченими правами - ми матимемо в своїх руках усі ресурси країни. Маючи в їх, ми приступимо до опановання Індій, архипелагу в Азії, і навіть згодом і Європи. Але контроль над Манджурією й Монголією - це перший необхідний крок, коли Ніппон хоче прославити себе на континенті Азії. Остаточний успіх належить країні, що має власне постачання. Промислова могутність належить країні, що має власні сирівці. Зріст національної сили належить країні, що має велику територію..."

x

Дальше барон Танака обговорює проблему Росії:

- "Історично признається, що Манджурія й Монголія не є китайською територією. Але неприємність умістовляється в тому, що наш уряд самий признав в декларації війни з Росією й при Вашингтонській конференції суверенітет Китаю на ці області. Коли підійде відповідний момент ми повинні зважити на це і прийняти певні заходи."

Необхідно насамперед забити клин між Зовнішньою й Внутрішньою Монголією, щоб ми могли перевести реформи в основних областях."

Розвиваючи свої думки в меморандумі, автор каже, що Ниппон мусить вислати до Манджурії більшу кількість старшин для підпольної підготовчої роботи. Це саме те, що треба робити й у Монголії, стараючися зокрема скуповувати там землю. Першим завданням є поширення впливів серед місцевих князьків і правителів. Далі барон Танака рекомендує низку інших тактичних і практичних середників для опанування згаданих областей із середини, і креслить наступний перспективний план:

- "Коли Східня Китайська Залізниця, що є під впливом Росії, пошириться, пересікаючи наші поля континентальної політики - то удар із сов. Росією буде неминучий у найближчій будучності. Ми мусимо витягнути ще раз свій меч проти Росії, щоб виграти багатство Манджурії. Доки ця підводна скеля не буде розбита - наш корабель зможеться плисти спокійно. Треба домогатися права на побудову наступних залізниць:

1. Тунляо-Аехол, 447 миль; кошти - 50.000.000 ен. Вона матиме величезне значення для розвитку Внутрішньої Монголії/слідують докази/;

2. Солун-Таонан, 136 миль; кошти - 10.000.000 ен. Війна з Росією неминуча. З воєнного погляду, ця залізниця важна для загрози заліллю СССР.

3. Чанчунь-Таонан, 131 миль; 11.000.000 ен. Економічне значення цієї залізниці тому, що переходить долиною р. Сунгарі. Крім того, ниппонська політика зможе тоді виступити в Галай базу для наступу в Сибір у трьох напрямках: Таонан-Ціцікар-Аншань.

4. Гирін-Хуенін. Лінія має для ниппонської континентальної політики величезне значення. Наші війська зможуть бути скеровані в Північну Манджурію й Монголію без Ниппонського моря, без страху перед московськими, еventуально американськими підводними човнами, які не дістануться через Корейську протоку.

- "Коли контролю буде в наших руках, нам не потрібно буде скриватися з нашими плянами відносно Манджурії й Монголії. Тоді нація Ямато виступить на підбій. Згідно бажанню Мейджи, наш перший крок був спрямований на завойовання Формози, а другий на Корею. Наступні завдання: завойовання Манджурії, Монголії й Китаю. Коли це станеться - Азія буде у стій Вашої Величності.

- "Де кінчиться залізниця від Гиріна - це буде рішене відповідно обставинам. Найкраще підходить Лочин - першорядна пристань для оборони, що знищить значення Владивостоку... На випадок війни, противник може заблокувати проливи Цусіма й Сунма й відріже нас від ресурсів Манджурії й Монголії... Для самозбереження й успіхів ми муситимемо остаточно зударитися з Америкою. Її морські сили мають базу лінії проти Цусіми й Сінчіма. Але при допомозі лінії Гирін-Хуенін ми матимемо ку безпосередньо на Цуругу й Нінгату... Ми будемо тоді цілком забезпечені від нападу з боку. Отже Ниппонське море мусить бути центром нашої національної оборони. Забезпечені довозом продуктів і сировини, ми не побоїмося ні чисельної флоти Америки, армій Росії й Китаю. Через простори, зайняті тими залізницями, ми повинні раніше пізнати опинитися у війні з Росією... Манджурія й Монголія - це "Бельгія" Далекого Сходу. В нашій війні з Росією й Америкою, ми повністю використаємо ці області для перемоги"...

В наступних частинах меморандуму, барон Танака обговорює низку економічних і стратегічних заходів, над якими ми за браком місця не спиняємося. План барона Танаки був виготовлений у 1927 році. Тепер можемо його конфронтувати з дійсністю... Дієречі, японці заперечують оригінальність цього плану й твердять, що це апокриф, сфальсифікований англійцями в цілях провокації. Але фактом є, що цей план сходиться з дійсністю майже йота в йоту... Ниппон опанував Манджурію, Монголію, вирвав з рук Росії Східньо-Китайську залізницю, і стоїть напередодні перемоги над Китаєм. Після звільнення цього завдання, на чергу прийде конфлікт із Росією, Америкою й еventуально Англією. Події останніх тижнів ніби сигналізують, що цей етап плану стає на порядку дня. Правда - події в Європі затіснили відносини Ниппону з вісью Берлін-Рим і водночас ніби спричинюються до наближення його й до Москви. Але правильніше думати, що це тільки кон'юктуральний "зигзаг" ниппонської політики. Бо геополітичні і економічні обставини опанування Азії Ниппоном неминуче - як це передбачав барон Танака - приведуть його до зудару з Москвою.

Р. Дрок./Харбін/

ЗАКОРДОННІ ВІДГУКИ НА ПРОМОВУ МОЛОТОВА.

До промови Молотова англійська преса застосувалася з властивим їй "епічним спокоєм". В Лондоні кажуть, що Москва буде намагатися якнайкраще використати свою "неутральність" для все нових здобутків. Натомість у Сполуч. Держ. авах Північн. Ам.

рики промова викликала обурення й іритацію. В Берліні й Римі заяви Молотова прийняли з здоволенням. Дуже гостру реакцію проти Москви виказала швейцарська преса, де уряд ліквідує тепер інспірований Комінтерном комуністичний рух.

ПОЛОЖЕННЯ В ЛИТВІ .

Італійський "Корієре Діпльоматіко е Конзоларе" з 20 липня друкує звіт про литовського посольства в Римі про ситуацію в Литві після московської окупації. У цьому звідомленні, виданому для преси, читаємо м.ін.:

Останні вістки з Ковна сповіщають про чисельні арешти серед провідної верстви. В самій столиці виносить число заарештованих до 2000, при чому арешти тривають. Перших увязнили міністрів і депутатів сойму, політиків і вищих військових старшин, професорів університету й учителів. Багато арештів у рядах організації молоді, не тільки націоналістичних, але й лівих. Цілими вагонами везуть всіх цих нещасливців, разом з рідними, з дітьми, вглуб Росії. В багатьох випадках важко довідатися щонебудь про заарештованих і засланих, бо всі ці події відбуваються тайки й ніччю. Самий же розпит, де ділася яканебудь особа, потягає з собою дальні увязнення. Теж на провінції й по селах шаліють мови на людей. Повторені наспіх місцеві совети й комуністичні групи мають вільну руку у ліквідації кожної небажаної особи; якогонебудь доносу доволі на те, щоб кинути жертву до рук большевицьких носіпак.

Під тюрмами відбуваються жахливі сцени: навіть родині не вільно відвідати заарештованих, тих, що не вступаються, брутально побивають. В кінці липня відбули заворушення політичних в'язнів у тюрму в Ковні; прийшло до військової інтервенції, при чому із в'язнів вбили, сімох же важко поранили. Важкі побоювання існують відносно долі міністра внутрішніх справ ген. Скукаса, кол. команданта поліції Новіляйтиса й ген. Гльовацкіса, яких мабуть розстріляли без суду. В ультиматум Москви з 15 червня було дамагання віддати під суд ген. Скукаса, який, хоч і був тоді близько німецького кордону й міг утікати, вернув добровільно до Ковни і віддав себе до розпорядимости литовського уряду, щоб втечею закордон ще більше не ускладнити ситуації країни.

Ніхто не певний свого завтра: численні видають доми й утікають у ліси, щоб спасти голі життя. Всюди шаліє шпіонажа, слідкують за кожним, підслухують розмови. Перед виборами наслано в країну московських агітаторів. Голосовання було обовязкове під загрозою стягнути на себе клеймо "ворога народу". Для контролю участі в голосованню били кожному виборцю в паспорті печатку. Красноармейці сторожили приміщення з виборчими урнами. Всех багато людей бойкотувало вибори, інші віддавали білі картки. Ніякого підрахунку голосів не переведено, бо вислід виборів був устійнений наперед.

Не зважаючи на всі ці запобігавчі заходи, вилено клича про втілення Литви в ССРСР щойно після виборів; це була справа несподіванка для багатьох голосуючих і для вибраних до нового парламенту. Ветеран соціал-демократії др Гармус підніс на повному засіданні парламенту в справі анексії Литви до ССРСР голос протесту проти цього рішення. Навіть між комуністами наїшлися депутати, які після нікчемного насильства над їхньою батьківщиною, не змогли здержати сліз. Литовський гимн скасований. Треба відмітити, що жидівські елементи масово напливають у ряди комуністичної партії й це викликає між народом скорий зріст антисемітизму.

Щодо господарського життя, то спостерігається ступневе зниження товарів, і в країні, що ще вчора була така багата харчовими продуктами, починається брак поживи. Ніби то, щоб запобігти такій ситуації, переводять по домам ревізії за харчами, при чому конфіскують предмети з золота, срібла й інші дорогі цінності. Індустріїні підприємства, банки й банкові конта вивласнені. Щоб маскувати справжній стан річей і не дати народові здати собі справу з того, до чого воно йде, зганяють наряд на мітинги, де інсценізується ентузіазм і маніфестації радості в честь так званих "спасителів країни". Зріст анархії знизив продукцію країни на 60 %.

В цій жахливій ситуації всі очікують ще гіршого. Росте розпука в людських душах і вже багато нараховано випадків божевільня й самогубства цілих родин.

Стільки литовці про своє горе. Ми українці згадали з цими страданнями від багатьох років. Спільна неволя катованих Москвою народів родить спільний фронт боротьби за національну свободу й людську гідність.

X ЗІЗД ОДВУ В АМЕРИЦІ.

В днях 4, 5 і 6 -го липня відбувався в Пітсбургу X - ий Зізд Організації Державного Відродження України, Українського Золотого Хреста й Молоді ОДВУ. На Зізді взяло участь понад 100 делегатів організацій.

Зізд відкрив промовою Голова ОДВУ проф. Грановський. Обрано президію Зізду в складі інж. Куропаса, п. Кальби, п. Труша й п. Мілдрет Павлини. До поодиноких комісії Зізду ввійшли наступні особи: виборчої - п. п. Попович, Маланчук, Дідик, Ляпіка, Лехицька, Гутак і Сцібайло; до пресової - п. п. адв. Онишків, Скоцко, Лепіка й Душник; до фінансової - п. п. Шмагала, Васильовська, Вітошинський, Дідик, Дзят, Гузіль, Гавриш; до організаційної - Сцібайло, Попадюк, Гудзиляк; до резолюційної - п. п. Душник, Ляхович, Клячко, Скоцко, Леськів і Ляпіка.

Дні 5-го липня відбулися звіти членів Центральної Управи: Голови ОДВУ проф. Грановського, місто-голови п. Череватюка й п. Поповича, рекордового секретаря п. Різника, фінансового секретаря п. Ікаловича, скарбника п. Кривеня, головного організатора п. Леськіва, редакторів "України" й "Тризуба" п. п. Душника й Ляпіки, голови УЗХ п-ні Галичинової, секретаря Молоді ОДВУ п. Бучка, голови контрольної комісії п. Гутака та голови Організаційного Трибуналу п. адв. Онишкова.

Голова ОДВУ проф. Грановський у довшій промові зясував Зіздові форми й можливості допомоги, яку ОДВУ має й надалі вказувати у визвольній акції України. П. Ляхович у своїй рефераті вказав на ті духово-моральні цінності, які ОДВУ, як виразниця ідей українського націоналізму, внесла в американську цивілізацію. Цими цінностями є дух посвяти, культ героїзму та ідеалізм, брак яких саме й довів Францію до такої швидкої капітуляції. П. Душник говорив про положення України в поді сучасної війни й про ті можливості, які українці в Новому Світі посідають для насення допомоги визвольній боротьбі. П-а Підубчишин підчеркнула вартість моральних етичних засад у щоденному житті.

В своїм звіті рекордовий секретар п. Різник вказав на ті тяжкі обставини, серед яких із вибухом війни довелося працювати ОДВУ. Він підчеркнув, що упадок Карпатської України, а далі окупація ЗУЗ Москвою стали для нашої еміграції в Америці величезним морально-психологічним ударом. Критичною ситуацією, в якій опинилася визвольна акція, скористали різні внутрішні противники українського націоналізму, що поставили собі завдання знищити ОДВУ й скомпромітувати її в американській суспільній opinio, як "німецьку агентуру". Інтервенції шкідників довели до того, що діяльність ОДВУ було передано під розгляд спеціальної комісії Даеса, що має контролювати протиамериканську акцію організацій в СДПА. Особливо багато шкідливі - підкреслив п. Різник - завдав українській справі був голова "Об'єднання" п. Ревюк своїми тенденційними зізнаннями згаданій комісії Даеса. Але гідна постава керівних кадрів ОДВУ та їх невтомна праця ударемнили шкідницькі заміри. Після переслухань певних осіб, комісії Даеса перекомалася в безпідставності видвигнутих проти ОДВУ обвинувачень. Але тих шкод і ускладнень, які завдали згадані шкідники, українська суспільність в Америці - заявив п. Різник - ніколи не вибачить завиненням і їх не забуде!

ОДВУ зуміло перетривати тяжкі обставини й остаточно біляс її діяльність винагується навіть поважними здобутками в усіх ділянках організаційної роботи. В даний мент ОДВУ на числяє на терені Сполуч. Держав Півн. Америки 58 відділів; крім того 16 відділів має Молодь ОДВУ й 62 відділи посідає Український Золотий Хрест - разом 136 організованих одиниць у різних осередках СДПА.

Успішно провадили свою діяльність й пресові органи ОДВУ: "Україна"/тижнева газета в українській мові/і "Тризуб"/місячний періодичний журнал на англійській мові/Оба названі пресові органи значно збільшили кількість передплатників а зокрема "Тризуб" аж на 50 відсотків. Без уваги на загальну депресію ОДВУ зможувала в останньому періоді понад \$ 16.000 на визвольно-інформативну акцію. Про нову активізацію ОДВУ й української суспільності свідчить зокрема той факт, що на самому X Зізді було зібрано на вищезгадану акцію \$ 5.000.

X Зізд ухвалив розвивати організаційну й пропагандивну роботу ОДВУ, а зокрема передав ОДВУ у власність Українське Інформативне Бюро у Вашингтоні, що видає періодичні бюлетені на англійській мові для пропаганди української проблеми в американських суспільно-політичних колах.

Зізд ухвалив низку резолюцій, з яких наводимо наступну, що має ідеологічний характер:

"Зізд стверджує, що ідеологічна робота, яку впродовж десятих літ провадила на американському ґрунті Організація Державного Відродження України, була зповні правильною. Ту роботу Зізд доручає провадити й надалі. Останні події в Європі наглядно показали, що народи, в яких вивітрили націоналістичні почуття;

які внутрі розслоєні класово; які просякли духом пацифізму, в яких зник дух
посвяти й героїзму; які просякли духом матеріалізму й безбожництва - слабнуть
і падають під ударами ворогів. Останнім яскравим доказом цього є Франція, яка
ще перед десятьма роками була найсильнішою мілітарною потугою в Європі. Тепер
вона впала під ударами німецької армії. Французькі провідники самі визнають,
що причиною цієї трагедії був зник духа посвяти й героїзму серед французів,
та всадовлення на його місці духа матеріалізму, інтернаціоналізму та самолюб-
ства. Того духа впродовж довгих років вціплювали у французьку націю різні со-
ціалісти, радикали, комуністи й народофронтівці. Організація Державного Від-
родження України, в колі свого постійного ділання, завжди поборювала ці шкід-
ливі течії та заціплювала здорові, націоналістичні; себто ті, брак яких саме й
довів Францію та інші духово розточені краї до трагічного упадку".

Треба думати, що З'їзд ОДВУ опублікував вищезгадану резолюцію, як відповідь
на шкідливі вихватки різних наших партійних соціалістичних недобитків, що
їх представляють у Америці п.п. Чик, Січинський, Григорів та інші, які безнас-
танно провокували ОДВУ в американській opinіi, як носія "фашистського розк-
ладу"...

В черговій точці порядку денного, X З'їзд заслухав посланіє Голови Проводу
Українських Націоналістів полк. Андрія Мельника наступного змісту:

- " X-му З'їздові ОДВУ мій гарячий націоналістичний привіт!

Прибули Ви карно - українські націоналісти й націоналістки землі Ва-
шингтону, на свій З'їзд, щоб учинити підсумки дотеперішніх Ваших трудів
для України, застали серця переглядом власних сил, вивести постанови, як
далі вести Вам боротьбу за слушну українську справу, і заманіфестувати
перед своїми й чужими свою силу й своє хотіння.

Війна в Європі доходить тільки далеким відгомном як до Вас, так і до
всієї Української Землі. Але в цій війні мусть вирішитися й наша доля!
Україна готується до свого визвольного чину. Ми очікуємо такою зрозумі-
ня чужини для нашої боротьби, яка ведеться не тільки за Україну, а й за
безпеку світу перед найбільшим ворогом людства - Москвою!

Гекатомби жертв приносить Україна в стражданні й боротьбі від двох
десятиріч аж по сьогодні, і готова окупити свою волю хай і мільйонами
свіжих жертв. Вона очікує й від своїх братів закордоном повної єдності
в революційному фронті боротьби на землях, та всебічної піддержки визво-
льної справи.

То ж у вірі в певну перемогу України й у непохитному довіррі до Ук-
раїнського Націоналістичного Руху стійте й надалі - націоналісти й на-
ціоналістки - на фронті боротьби, а в нинішню вирішальну хвилину скріпіть
свої зусилля, щоб скоро вже здійснилася Ідея Української Державности -
Ідея, що її освятив своєю кров'ю Вождь Євген Коновалець, що для неї щастя
жити, трудитися, страждати й умерти - Ідея, що її несе в своєму гордому
ім'енні Ваша Організація : ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ!

Слава Україні!

Андрій Мельник.

Постій, дня 5 червня 1940 року. -"

X-ий З'їзд обрав нову Центральну Управу в складі:

Голова - проф. Грановський.

Місто-голови - п.п. Череватюк і Попович.

Рек. секретар - п. Різник.

Фін. Секретар - п. Гутак.

Скарбник - п. Кривень.

До Контрольної Комісії ввійшли: п.п. Сцибайло, Гавриш, Труш, Головою УЗХ об-
рано п-і Галичинову; секретаркою п-і Клячко. Головою Молоді ОДВУ покликав п.
Ляшкіу; секретарем п. Гришко. До Організаційного Трибуналу ввійшли: п.п. Онишків
Маланчук, Шмагала, Гузіль і Дідик.

З'їзд вислав телеграми Президентові Рузвельтові й Секретареві Кордела
Голі. Про перебіг З'їзду подавали американські щоденники й радіо.

ВІДВІДНИ АМЕРИКАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО ХРЕСТА УКРАЇН. ПРЕДСТАВНИКАМИ.

Голова ОДВУ проф. Грановський, голова Укр. Золотого Хреста п-і Галичинова
й місто-голова п-і Близняк зложили візиту Централі Американського Червоного
Хреста у Вашингтоні.

Українських представників тепло вітав місто-голова Америк. Черв. Хреста
п. Ернест Свіфт, який від довшого часу вдержує тісні зв'язки з ОДВУ й є симпа-
тиком України.

ПРЕДСТАВНИКИ РКЖУ ДО ЛЬОНДОНУ.

Американська преса подає, що Репрезентаційний Комітет Українців Канади/ско-рочено РКЖУ/крім адв.Свистуна, призначив у якості делегата, що має заступати інтереси України перед урядом Великої Британії, ще о.Йосифата Мана з Монреалю. Преса зазначає, що о.Йосифат Ман знаний українському суспільству з його участі в українській делегації на мировій конференції по світовій війні.

УКРАЇНЕЦЬ ПОСЛОМ У КАНАДІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

"Новий Шлях" у Саскатуні подає, що на останніх виборах обрано послом до домініяльного парламенту молодого українця Антона Глинку.

СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ В АМЕРИЦІ.

Заходами української еміграції в Сполуч.Державах Півн.Америки, в чудовому парку Ракефелера одного з найбільших американських міст Клівлянді, дня 2 червня б.р.відкрито величавий "Український Культурний Город".Значення цього здобутку української еміграції в Америці засував губернатор стејту Джан Брікер у своїм ігратуляційнім листі наступко: "Український Культурний Город зробить дуже багато в тому напрямі, щоб познайомити американське громадянство з історією України та творами українських письменників, поетів і вчених."

Організація "Культурних Городів Клівлянду"-це стара американська ідея, що символізує єдність заселючих Америку національностей.Дотепер було 14 таких городів/по числу національностей/Ініціатива створення "Українського Культурного Городу" виникла серед нашої еміграції ще в 1923 році й тоді ж був покликаний спеціальний комітет.Завдяки попертю цієї ініціативи українською еміграцією, ця ініціатива вже зреалізована.

"Український Культурний Город"прикрашений трьома величними монументами -Вородимира Великого, Тараса Шевченка й Івана Франка -що їх виконав славний український різьбар Олександр Архипенко.

На святі відкриття "Українського Культурного Городу"та передання його зарядові міста Клівлянду було присутнім понад 5.000 публіки.Від української еміграції виголосив промову представник "Українського Народнього Союзу" п.Галичин.За ним виступали з промовами, присвяченими українському питанню, американські діячі: посадник міста п.Геролд Бортон, найвищий суддя п.Карл Вайганд, голова східньо-європейського департаменту проф.Менінг, і Черлз Волфрем.

Пізніше відбувся величезний концерт із участю наших артисток Марії Сокіл і Ольги Лепкової, яким акомпанював композитор А.Рудницький.

ВШАНОВАННЯ ПИСЬМЕННИЦІ.

Освітний комітет Української Міночної Ради у Вінніпегу/Канада/вшанував окремим прийняттям відому канадійську письменницю Пані Флоренс Рендал Лайвсей, що є приятелькою українців і перекладає на англійську мову твори наших письменників.

На прийнятті було багато визначних літераторів, артистів і освітних діячів.

Пані Лайвсей розповіла, як перекладами української літератури й працями, присвяченими питанням української культури, вона зачала займатися ще перед 20 роками, коли то вийшла її перша праця "Song's of Україна".Тепер Пані Лайвсей має виготовлену до друку нову антольогію українських творів.

АНГЛІЙСЬКІ ВОЯКИ ПРОТИ УКРАЇНСЬКИХ БОЛЬШЕВИКІВ.

Американська преса подає, що відділ англійських воєнків у м.Рідмайн /Канада/зробив напад і здемалював "Український Робітничий Дім", що є фактичною експозитурою московського Комінтерну на терені Канади.В нападі брала участь і цивільна людина.

З СОВЕТСЬКОГО СЮЖЕТА.

Москва знищила в Україні 90.000 хуторів.

Московські "Ізвестія" з дня 31 липня сповіщають про новий "соціалістичний здобуток" в Україні: там уже доцільно знищено 90.000 селянських хуторів. Знищення це в порядку здійснення колективізації переведене за планом комуністичної партії й уряду СРСР.

Залишається ще зліквідувати певну кількість хуторів у Литовській, Миколаївській і Одеській областях.

Наслідки большевицького виховання.

"Ізвестія" з дня 31 липня, в статті під заголовком "Безпощадно боротися з хуліганіями", сповіщають, що нарком юстиції СРСР дав наказ верховним судам союзних і автономних республік якнайсуворіше карати винуватих у хуліганстві - включно з присудами розстрілу! При цьому преса подає для ілюстрації окремі випадки хуліганства.

Так у Фрунзеньському районі молодий шофер Ланезв навмисне скинув із автобусу старшу жінку, яка падаючи поранила собі обличчя. Група хуліганів у Вінниці накинулася на міліціонера й тяжко його змасакувала. Несамовитий випадок трапився з черги у Києві. Молода дівчина Галина пішла до парку на прохід. Тут стрінув її молодий хлопець Онисенко й завівши дівчину в темні алеї парку - накинувся на неї спільно з товаришами, що перед тим сиділи в укритті. Молоді бандити крутили дівчині руки, били залізною палкою й в мігчасі тортур - гвалтували. Першим згвалтував її згаданий Онисенко, а за ним по черзі Коночук, Бондар, Вигодний, Сосяра й Лендерман. Найстаршому з бандитів тільки 17 літ!!

Добру спадщину по Москві перебере на себе українська національна влада!

Косовиці в Україні.

Советська преса подає, що на день 25 липня, в Україні скошено 4.594.000 га, себто 34 % плану.

В советських високих школах.

"Ізвестія" з дня 30 липня пишуть: "В вузах/скорочена назва високих шкіл. УПС часто трапляються випадки порушення дисципліни, розхлябаності, невідповідного ставлення до навчання. Студенти не приходять на лекції, пропускають іспити, некультурно ставляться до професорів/! і товаришів".

Що пропонують "Ізвестія" для перевихови советської студентської молоді? Ось що: "посилити виклади марксизму-ленінізму".... Себто лікувати молодь тим самим, від чого вона хвора! В "успіхах" цієї перевихови сумніватися не приходить!

Москва "гостює" в Карпатах.

Московська преса з 25 липня сповіщає, що "курорти Західної України набули в СРСР величезну популярність"... Особливо цікавлять публіку Карпати. В даний момент наїхало туди коло 6.000 "гостей" з СРСР - советських достойників, старшин, і партійців.

Виселення німців із Бессарабії й Буковини.

Пресовий орган уряду СРСР сповіщає, що 23 липня в Москві почалися переговори в справі евакуації з Бессарабії й Буковини німецьких громадян і осіб німецького походження, що бажають переселитися до Німеччини. Німецьку делегацію очолює Генеральний консул п. Нельдеке. Советську делегацію - якийсь "товариць" Васюк, що займає пост генерального секретаря консаріату закордонних справ.

"Українські" театри в Києві....

Державний музичний театр дає у Києві оперу "Семья", лібрето якої склав Зелікнер на сюжет "Іскатели жемчуга"....

"Українізація" постує все вперед і вперед швидкими темпами

Московський "інтернаціоналізм" на практиці...

В останніх тижнях советська преса виповнена статтями й замітками, присвяченими святкові "воєнно-морського дня". З цієї нагоди газети просто захлистуються в патріотичній гістерії - вихваляючи морську "силу" ССРСР, "могутність" червоної фльоти, і тд.

Загальний тон цієї патріотичній пропагандивній кампанії дає пресовий орган московського уряду "Ізвестія". В ч. 171 цієї газети читаємо таке:

- "Всенародне свято Советської країни - День Воєнно-Морського фльота ССРСР - озброєні сили Крaснознаменної Балтики стрічають на широких просторах Балтійського моря. Завдяки мудрій політиці Сталіна, ми вийшли з тісних рямок Фінської затоки на морський театр, що забезпечує нам надійну охорону советських кордонів і значно поліпшує умовини боевого навчання персонального складу фльоти.

- "Балтійський морський театр, запановання якого перші російські моряки під кермою Петра I-го проливали кров ще перед 200 роками, віднині навично закріплений за ССРСР... Відкинувши ворога, він/Петро I/змусив поважати російську воєнно-морську зброю. Пам'ятаючи ці славні сторінки історії, советська фльота високо тримає прапори слави російської зброї... В складних умовах кораблекермування ми змагаємо виробити в наших моряків найкращі морські прикмети, якими завжди визначався російський нарід/а це любов до моря й відвагу при стрічі з усяким ворогом/так, наприклад при бою з японцями при Цусімі! Пріміна УНС/... Російська воєнно-морська фльота віддавна була батьківщиною технічних удосколень, які потім позичали собі закордонні фльоти/а ми цього й не знали!.. УНС/Наша російська фльота славна також і тим, що в ній вперше були вироблені тактичні методи морського бою/нова "Америка"! УНС/.. В традиціях російських моряків завжди була гаряча любов до свого боевого корабля й зброї... Вони мають чуже морське чуття, гостроту зору, здібність швидко й точно оцінювати ситуацію, відгадувати погоду й використовувати природні сили, і тд. і тд./справді унікальні! УНС/... Історія зберегла нам образи славних російських моряків, таких фльотоводців, як Сінявін, Нахімов, Лазарев, Макаров, і др. Вони нам служать прикладом справнього патріотизму, любови до родини й до зброї"....-

Всю цю галіматию розписує ніхто інший, як командуючий Балтійською флотою якийсь "віце-адмірал" Трибуц. Кажемо - якийсь, бо після постійних сталінських чисток і розстрілів червоних флотських командантів, вони міняються майже щомісяця. Треба признати, що навіть царські адмірали не виявляли такого "гура-патріотизму", як соціалістичні... Не писали вони й таких безкритичних хвалькуватих дурниць, як згадані Трибуци.

Так виглядає московський "інтернаціоналізм". Чи зрозуміють це колись московські льокаї української крові?!

Вже русифікують!

Советська преса подає, що в окупованих щойно недавно балтійських республіках, "по бажанню населення"/звичайно! УНС/запроваджується в школах обов'язкове навчання московської мови...

Працювати "по большевицькому".

Советська преса веде широку агітацію за належний рівень продукції під гаслом "працювати по большевицьки". Ось, між іншим, один із зразків, як виконується це гасло. "Ізвестія" з 26 липня пише про виробництво советських електричних штепселів: "Штепселі повинні вироблятися з барфору, або інших вогнеупорних матеріалів. Але у нас відкидають ці вимоги, і заступають барфор... деревом. Звичайну деревляну втулку сполучують з цоколем перегорілої лямпики, сверлять там дві дюрки, вставляють дві бляшані рурочки - і штепсель готовий! Безпека корого замкнення? Дурниця! Добротність штепселя? Зрунда! База "Опметиз" забракувала 162.260 штепселів. Це не дійшовши до споживача, вони покрилися іржею й популися!

Найцікавіше всього те, що ці штепселі знайшли добре сфабрикованими та на авторитетна установа, як Світотехнічна Лабораторія Науково-Дослідчого Відділу Електротехнічного Інституту!!.